

Středoškolská technika 2015

Setkání a prezentace prací středoškolských studentů na ČVUT

"Cesta životem aneb I domy umírají"

Veronika Koukolová,
Eliška Václavíková, Vít Čapoun

Hořické gymnázium

Blahoslavova 2105, Hořice

- Hořice – malé město na Královéhradecku s osmi sty sedmdesáti dvěma lety působivé historie, deseti tisíci přátelských tváří, třemi základními školami, jedním kostelem a nespočtem domů.
- A jak si právě z nich, ze stovek secesních vilek a funkcionalistických kolosů vybrat jeden samojediný, který mezi nimi dokáže vyniknout, ať už svoji výzdobou, rozměry nebo svým příběhem?
- Nelehké rozhodnutí padlo již v den zadání úkolu. Abych vás uvedl do situace – kráčíme krok po kroku po naší maloměstské magistrále – Husově třídě, lemované po obou stranách přenádhernými stavbami, jednou obdivuhodnější než druhou. A jak si mezi něčím takovým zvolit, když víte, že si zpracování do projektu zaslouží každička z nich?
- Jednoduše. Nevybrali jsme si z žádné. Zatímco každá z nich by byla jen variací na jedno a to samé téma, rozhodli jsme se zvolit dům, který by sám nečekal, že bude vybrán. Dům, který svého času zastínil krásu celého města, zatímco dnes do jeho masivních zdí zatéká voda a kolemjdoucí o něj sotva zavadí pohledem.
- Náš vyvolený stál na kopci, na druhé straně města. Po zbytek cesty k němu jsme odmítli obdivovat další architektonické skvosty a uvažovat o změně naší volby. Věděli jsme, že máme vítěze.
- Čím že nás vlastně okouzli? Inu, všeho do času, snad sami pochopíte. Prodrat se skrze neprostupnou džungli (rozuměj zahradu) je nelehký úkol, ale spatřit tu sílu a majestát zblízka, v celé jeho kráse, stálo rozhodně za pár šrámů na ruku a potřhané rifle. Mluvíme tu o takzvané Goldschmidtově vile, budově napůl zborcené, která si ale přes všechna neúprosná léta dokázala udržet svého genia loci. Toho nejsilnějšího genia loci, se kterým se na Hořicku a okolí můžete setkat.
- Vstupní dveře, napůl vylomené skrývají nebývalé pohledy. Při vstupu mnou zachvěl zvláštní, smutně-děsivý pocit. Hromada sutí na zemi zakrývá uměleckou, starožitnou dlažbu, za kterou by se snad ani Španělský sál nemusel stydět, cihlové stěny, potažené odlepující se tapetou, se pomalu, ale jistě drolí, po bývalém stropu zbyla jen díra k nebesům, díky které dokážeme z jednoho místa nahlédnout do všech tří pater a mezi dvěma okenními rámy čtyři metry vysoko trčí, bůhvíproč, traverza.
- Posuďte sami kolik hodin dokáže člověk přemítat o minulosti něčeho takového. Byla ohromná místnost ve druhém patře nad vstupní halou kuchyně? Obývací pokoj? Byla maličká komůrka v rohu vedle koupelny místnost pro služku? Jaký automobil vyjížděl z podzemní garáže? Kolik lidských tváří a příběhů tyhle stěny pamatují? Nevím. Nikdo neví. A možná právě to je důkaz „smrti domu“.

Goldschmidtova vila

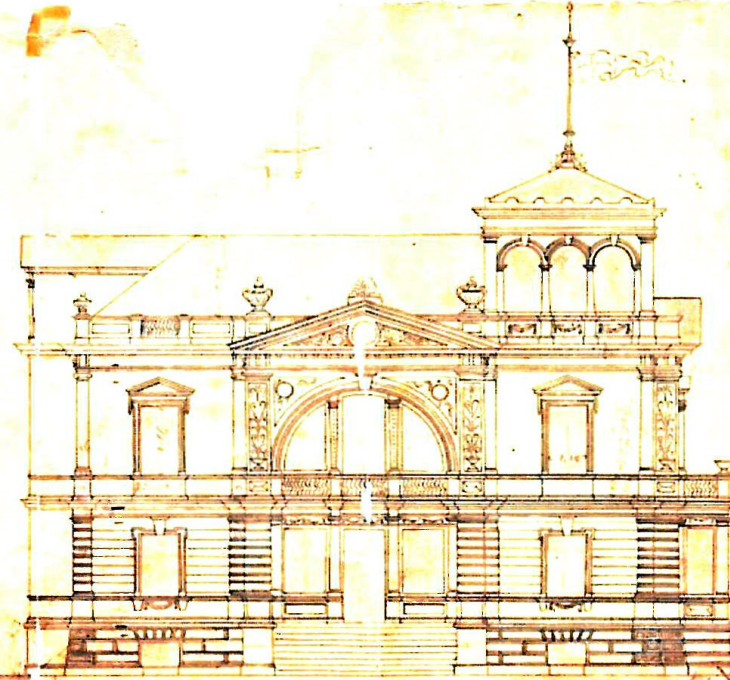
Důležitá data

- Rok stavby: 1891-1893
- Vlastnictví Heřmana Reifa z Vídně: 1931
- R. Kubcová ⇒ F. Kubec: 3. 3. 1941
- Smrt F. Kubce: 4. 7. 1944
- F. Kubec ⇒ R. Andrejsová: 16. 9. 1948
- ČSAO: 1972
- Kulturní památka: 14. 11. 1944
- Požár: 1995
- První osobní majitel: 2003
- Vyjmutí ze seznamu kulturních památek: pravděpodobně 2003-2004

Z historie

- Ferdinand a Josef Goldschmidtovi založili firmu (mechanickou tkalcovnu Goldschmidt a spol.). K ní si postavili ještě tovární vilu, aby měli kde bydlet. V podnikání se jim dařilo, a tak si později postavili druhou tkalcovnu v Hořicích (nyní základní umělecká škola v Havlíčkově ul.). Nedařilo se jim však moc dlouho. Dostali se do finanční krize, a proto museli jednu tkalcovnu prodat. Tuto s vilou si drželi, ale bohužel připadla do majetku Heřmanu Reifovi z Vídně v roce 1931.

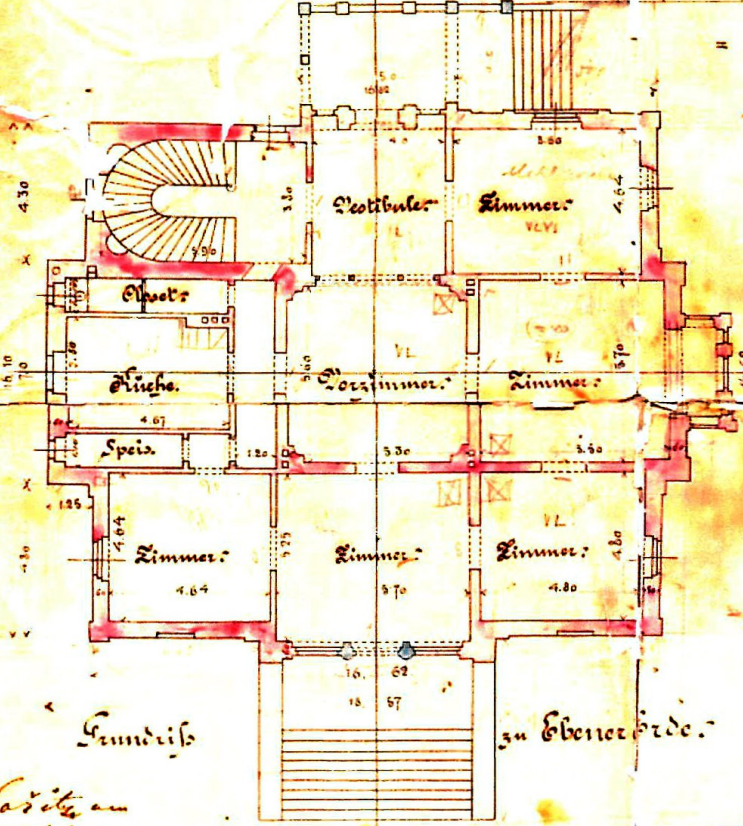
Plány domu z roku 1891

Façade - Arbeiter.

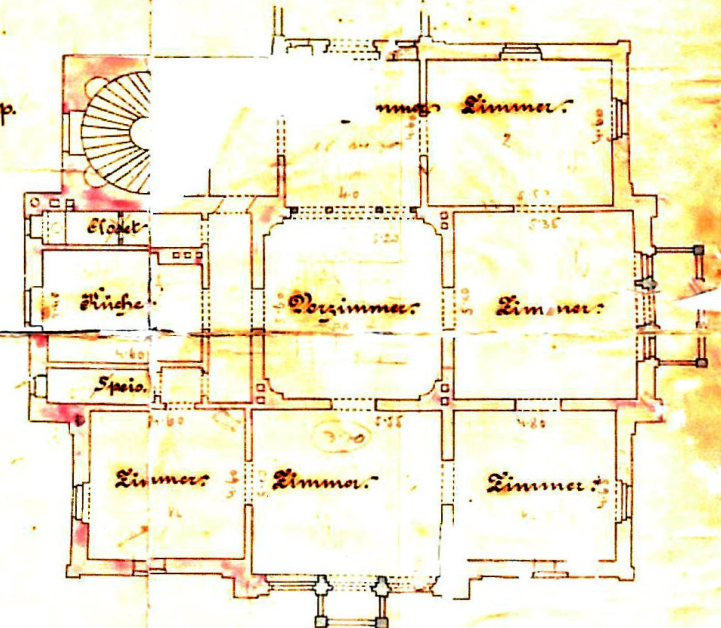
Zeichnung.

zum Bane eines Wohnhauses
fur Herrn Goldschmidt & Comp.
in Sozitz.

Grundriß

zu Ebene Erde.

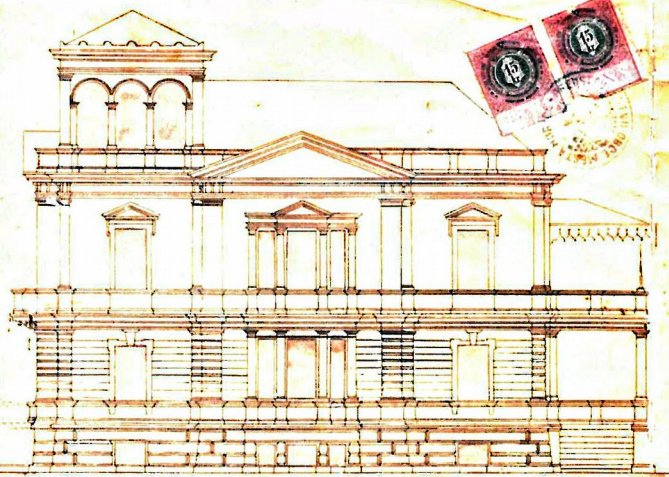
Grundriß 1. Stock

Mastab am
27. Jany 1891

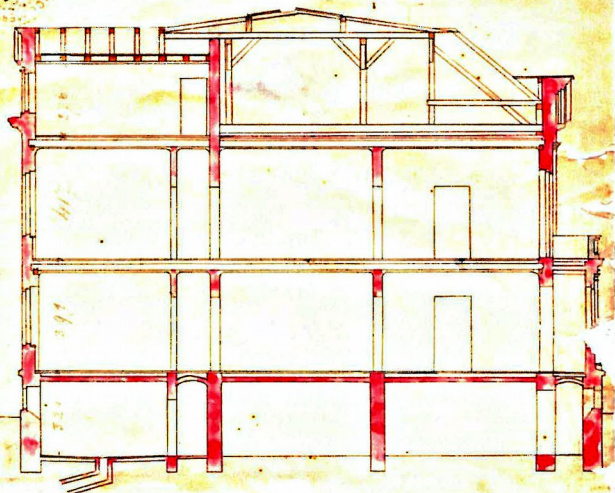
Architekt
1891

Handwritten signature and notes in the bottom right corner, including the name 'L. Schickel' and 'in Sozitz'.

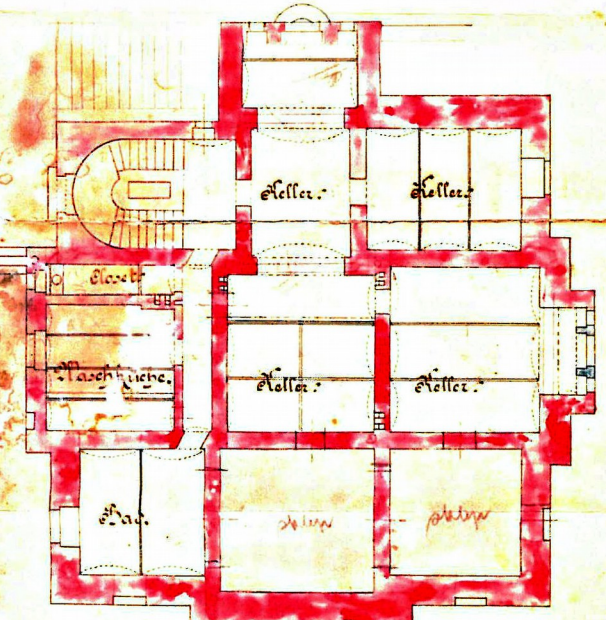
Zeichnung
zum Baue eines Wohnhauses für Herrn. Goldschmidt & Comp. in Bořitz.

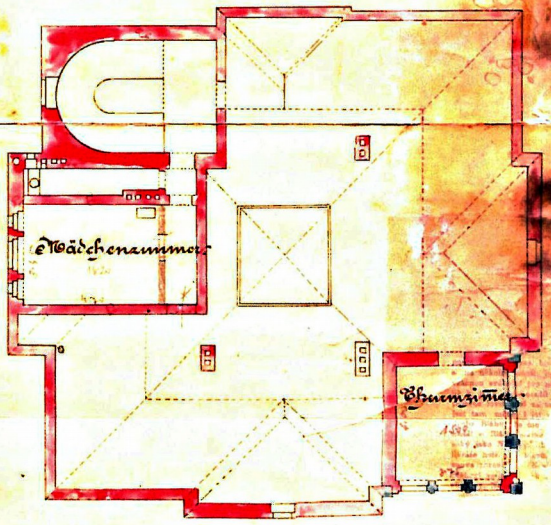
Facade Süd-Seite.

Profil.

Plan vom Souterrain.

Dachbodenplan.

Bořitz, am 12. April 1891
Ludw. Hradky, Fürstl. Gen.-Bau-
amt.

Plány domu z roku 1891

- Heřman Reif si vlastnictví příliš dlouho neužil
 - 7. 11. 1935:
 - soudní odhad domu - hrubé nájemné: 9 460 Kč
 - 3. 3. 1941 došlo k převodu nemovitosti
 - původní vlastník - Růžena Kubcová
 - nabyvatel - František Kubec (4. 7. 1944 umírá)
 - vila připadla do majetku zpět paní Kubcové s dcerou Jiřinou
 - 19. 9. 1948
 - paní Růžena se provdala za pana Andrejse a spolu dům pronajímali

Míru zdar !

Růžena Andrejsová
Jiřina Kubcová
Hořice, Maixnerova 706.

Růžena Andrejsová
Jiřina Kubcová

1902

JV.

- V domě tenkrát bydlelo pět rodin dohromady.
- I přesto, že se jim tam žilo pěkně, pár nedostatků v kvalitě bydlení se našlo. Sociální zařízení bylo pouze jedno na patře, okna profukovala a místy do domu i zatékalo.
- Nejhůře na tom byli asi manželé Říhovi.

FOTOGRAFIE RODIN NÁJEMNÍKŮ

paní Turková
s dcerou
Zdenou

děti Turkových ukazují vánoční dárky
Andrejsovým

Andrejsovi

Fajtalovi

Stav domu

Byt manželů Říhových

- 8. 9. 1961- do všech tří místností zatéká. Omítka v bytě opadává. Střecha má spoustu trhlin, okapové roury jsou vadné.
- 1982- zbytek domu v havarijním stavu
byt prohlášen okresním hygienikem za neobyvatelný

- Andrejsovi neměli dostatek financí na údržbu takového paláce, a proto chtěli dům v roce 1970 prodat. Měli v plánu se odstěhovat za dcerou do Hradce Králové. To ale nestihli. Cena byla stanovena na 85 000 Kč. Vilu však nechtělo ani město. Proto dům odkoupila firma ČSAO a. s. (Československá státní automobilová opravna)
- Většina rodin v domě žila zhruba do roku 1978.
- Poté se z budovy měly stát skladiště a kanceláře, což bylo několikrát zamítnuto. Nakonec, ale povoleno.

- Ani firma ČSAO, ani po roce 1990 firma Hacar neměly dostatek snahy, prý ani financí, na opravu vily, a tak se stala tajným útočištěm bezdomovců.
- Ty prozradil až požár v roce 1995. Budova údajně hořela i v roce 1997. Od té doby dům ještě více chátrá.
- Hacar vilu vůbec nevyužíval a tak se rozhodl, že kulturní památku v roce 2003 prodá.

- Vilu odkoupil Vladimír Kobrle, který se ale dostal do finanční krize, a v březnu 2004 mu ji zabavili exekutoři. Dříve než o ní přišel ji stihl z ní sejmout památkovou ochranu.
- Město si ji nechat nechtělo a tak ji dalo k dražbě. Vlastníkem se stal Ing. Peroutka, jehož majetkem je dodnes a nejspíše z ní těží pískovec. Co bude dál zatím nikdo neví.

Zahrada

- Nádherný udržovaný park s malými lesními cestičkami. Na sever od budovy byl pavilonek a klec pro ptactvo. Hned za tímto parkem byl ovocný sad. Děti si tam rády hrávaly.

Dcery Turkových

Závěr

- Tato překrásná vila mě zajímala už od dětství. Ráda jsem se na ni chodila dívat a později jsem začala nahlížet i dovnitř a prozkoumávat každé její zákoutí. Část vily vidíme i z domu, kde bydlím. Sedala jsem si do okna a přemýšlela jsem nad její minulostí.
- Jednou nám ve škole zadali úkol na téma *Domy mluví*. Chytila jsem se příležitosti a začala pátrat. Sice jsem nezjistila zdaleka vše, ale o její minulosti jsem se hodně dozvěděla. Zklamalo mě však, že ne vždy byla tím majestátním zámkem, za který jsem ho považovala v dětství, ale že byla na pokraji zhroucení už pár let po druhé světové válce.
- Je veliká škoda, že um řemeslníků, dovednosti stavitelů a jimi vytvořená krása mizí v hromadě suti a zapomnění.

- Zdroje:

Rozhovory s bývalými nájemníky vily, stavební úřad v Hořicích

DĚKUJI ZA
POZORNOST :)

